

Fons documental dels "Blanes, Centelles i Saavedra"

Centelles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer Jaume I 33-51. 08195.Sant Cugat del Vallès.
Emplaçament A l'Arxiu Nacional de Catalunya, al municipi de Sant Cugat del Vallès.
Alçada: 525

Coordenades:

Latitud: 41.79804
Longitud: 2.21817
UTM Est (X): 435046
UTM Nord (Y): 4627649

Classificació

Número de fitxa 08067 - 205
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei d'Arxius i Documents 10/2001, de 13 de juliol
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya. Plaça Sant Jaume, 4 (Palau de la Generalitat). 08002 Barcelona
Autoria de la fitxa Jordi Petit Gil
Data de registre de la fitxa: dc., 20/05/2009 - 02:00

Descripció

L'Arxiu Nacional té en dipòsit els fons d'aquests llinatges. Els Blanes Centelles i Saavedra eren els hereus comtals de la vila.

La documentació del fons té, fonamentalment, dos procedències diferents. La primera es refereix al llinatge Blanes-Centelles i està integrat per la documentació relacionada amb els seus successius assentaments en terres de catalanes. El segon bloc es refereix als patrimonis que el llinatge incorporà pel matrimoni de Maria Concepció de Llança i de Bobadilla amb el noble valencià Antoni de Saavedra i de Fuentes. Des de principis del segle XX, el fons es va situar al palau de Godmar, una edificació d'origen medieval situada al barri del Pomar, de Badalona, on ha estat conservat pels seus últims propietaris, els germans Marés de Saavedra, fins el seu ingrés a l'ANC.

El fons està format per documentació dels diversos llinatges i patrimonis aplegats al llarg del temps. La part catalana del fons inclou documentació familiar dels Centelles, Blanes i Blanes-Centelles (segles XV-XIX); documentació de les baronies de Centelles, Vilalba Sasserra, Vallgorguina, Joanetes i quadra del Pomar (segles XV-XVIII); una important col·lecció de plets (segles XV-XVIII) i l'obra literària de Benet de Llança i d'Esquivel, duc de Solferino i comte del Castell de Centelles (segle XIX). La part valenciana del fons inclou documentació familiar dels Mercader (segles XVI-XIX), Vilarrassa (segle XVII) i Saavedra (segles XV-XIX); documentació de les baronies de Xestalgar, Albalat de Segart i Canet de Berenguer (segles XVIII-XIX); i documentació del patrimoni del comtes d'Alcúdia (segles XVIII-XIX).

Història

Els Blanes foren els senyors de la quadra de Blanes de Badalona, anomenada també de Gotmar i posteriorment del Pomar; de les baronies de Vilalba Sasserra i Vallgorguina, al Vallès Oriental; i de Joanetes, a la Garrotxa, per entroncament amb els Beuda. Els Centelles foren els senyors de la baronia de Centelles des del segle XI, jurisdicció senyorial que incloïa la vila de Centelles i els territoris de Balenyà, Tona, el Brull, Seva, Montmany, Samalús i altres parròquies d'Osona i el Vallès Oriental, la qual fou erigida en Comtat del Castell de Centelles el 1599. Al segle XIV una branca de la família s'instal·là al Regne de València on obtingué les baronies d'Oliva i de Nules, posteriorment comtat d'Oliva i marquesat de Nul·les; la baronia d'Almedíxer, per entroncament amb els Mercader; i el comtat, després marquesat, de Quirra, a Sardenya, per entroncament amb els Carròs. A principis del segle XVI la branca catalana dels Centelles enllaçà amb els Blanes mitjançant el casament de Vidal de Blanes amb Toda de Centelles.

Per mort sense successió de la branca troncal de la família, a finals del segle XVI els Carròs de Centelles de València esdevingueren successors de tots els dominis de la família a Catalunya. El 1674, en produir-se la mort sense successió de Joaquim II de Carròs de Centelles, els Blanes i els Borja, ducs de Gandia, pledejaren per l'adjudicació del seu llegat. El plet es solucionà amb la partició de l'herència de forma que els Blanes obtingueren el patrimoni català del llinatge i passaren a denominar-se Blanes-Centelles. Al segle XVIII el llinatge perdé el seu cognom en enllaçar amb altres cases nobiliàries: els Moncayo, els Pignatelli de Aragón, els Gonzaga i els Llança, actuals posseïdors del títol de comtes del Castell de Centelles.

A la mort de Manuel de Llança i Pignatelli de Aragón, el 1927, el patrimoni familiar es repartí entre el seus fills i Maria Concepció de Llança i de Bobadilla heretà el castell de Gotmar. Es casà amb el noble valencià Antoni de Saavedra i de Fontes, llinatge que havia senyorejat la baronia de Canet de Berenguer i que per successius entroncaments havien esdevingut comtes d'Alcúdia i de Xestalgar i barons d'Albalat de Segart. El fons ingressà a l'ANC el 15 de gener de 1993 en virtut del contracte de dipòsit per 15 anys signat a Barcelona el 5 d'octubre de 1993 pels germans Antoni, Jaume, Pilar, Concepció, Carles, Maria Dolors, Mercè, Josep Ramon, Carme, Maria del Mar i Joaquim Marés i de Saavedra, i el Molt Hble. president de la Generalitat de Catalunya. Posteriorment el fons fou adquirit per la Generalitat de Catalunya

en virtut del contracte administratiu de compra-venda de 14 de desembre de 2007.